

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประกายสีในลวดลาย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

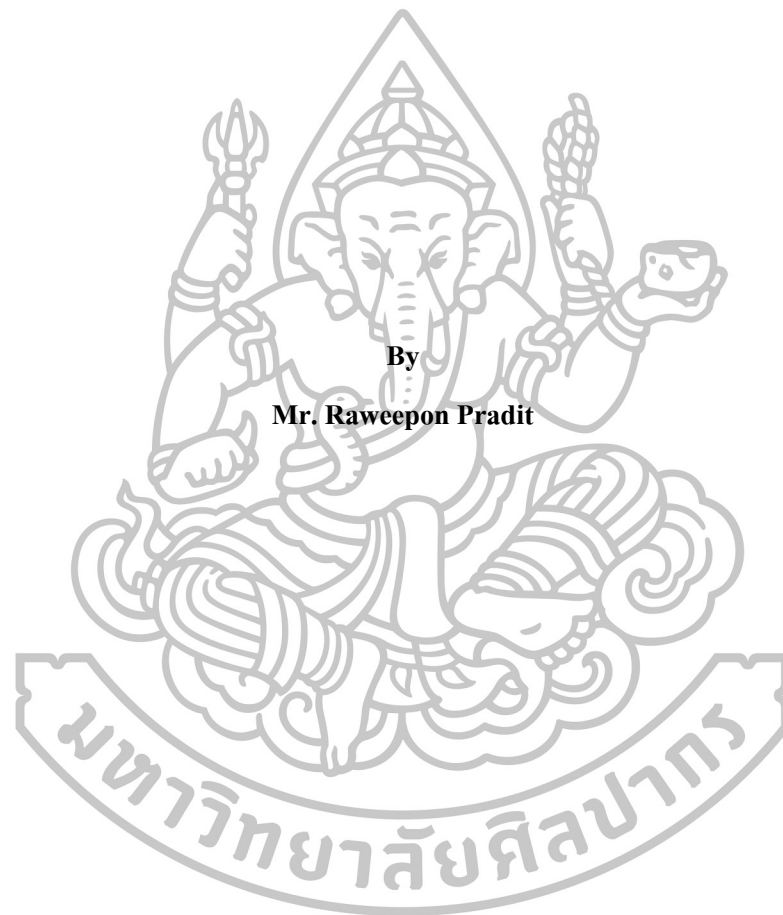
สาขาวิชาทัศนศิลป์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

SPARKLING COLOR IN PATTERNS

By

Mr. Raweepon Pradit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Fine Arts Program in Visual Arts

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2016

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ประกายสีใน
ลวดลาย” เสนอโดย นายรวิพล ประดิษฐ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลป
มหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารท์สนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภิชัย ภิรมย์รักษ์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา เกาทอง)

...../...../.....

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ปริญญา ดันดีสุข)

..... กรรมการ

(อาจารย์สาครินทร์ เครืออ่อน)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัชญา ดวงรัตน์)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภิชัย ภิรมย์รักษ์)

...../...../.....

56004205: สาขาวิชาทัศนศิลป์

คำสำคัญ: ประกายสีในลวดลาย

รวิพล ประดิษฐ์: ประกายสีในลวดลาย. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ผศ. อภิชัย
ภิรมย์รักษ์. 51 หน้า.

วิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ “ประกายสีในลวดลาย” มีแนวความคิด และแรงบันดาลใจมาจาก ความ ผูกพันในวิถีชีวิต พื้นถิ่นทางภาคใต้ทำให้ข้าพเจ้ามีความภาคภูมิใจในการร่วมมือร่วมใจของผู้คนที่มีความเชื่อความ ศรัทธารุ่น 1 รุ่น 1 ทำให้เกิด ด้วงงานประดับตกแต่งงานศิลปกรรมพื้นถิ่นภาคใต้

ข้าพเจ้าประทับใจในประกายสีสัน ต่างๆที่อยู่ในลวดลายที่นำมาประกอบตกแต่งตัวลำเรือพระภาคใต้เกิดเป็นความงดงามตระการตาแสดงถึง คุณค่างานช่างพื้นถิ่นที่มีที่สุนทรีย์ภาพและความละเอียดละไมในการประกอบ แปะติดตกแต่งในด้วงงานศิลปกรรมนั้นๆข้าพเจ้าแสดงออกในรูปทรงจิ้งหะลวดลายสีสันที่ประทับใจกับความรู้สึกส่วนตัว

สาขาวิชาทัศนศิลป์

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2559

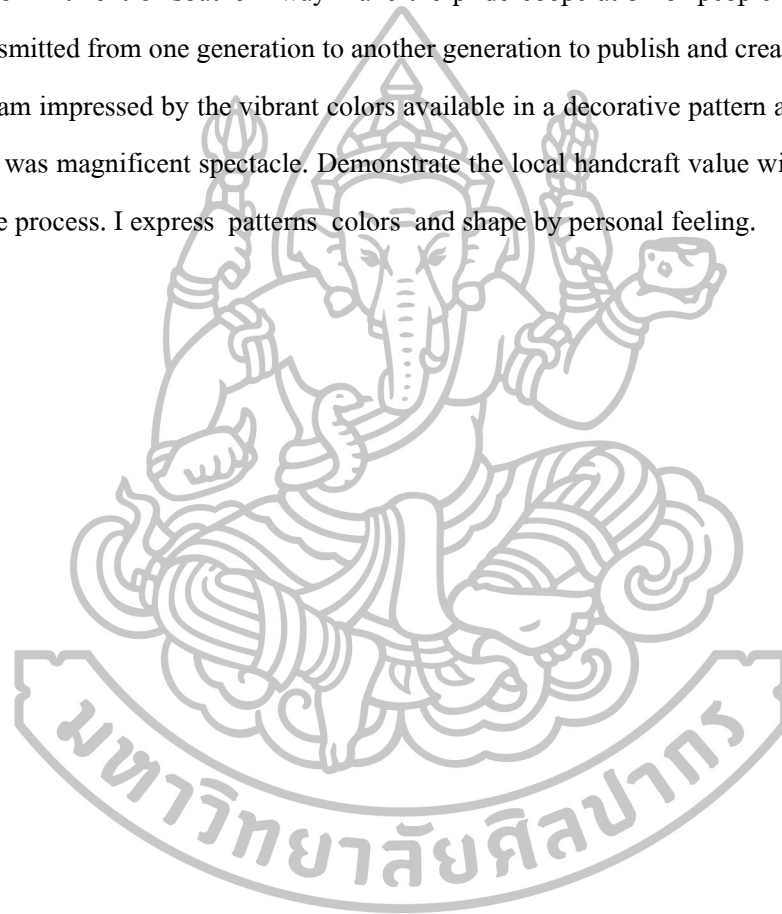
56004205: MAJOR: VISUAL ARTS

KEY WORD: SPARKLING COLOR IN PATTERNS

RAWEEPON PRADIT: SPARKLING COLOR IN PATTERNS. THESIS ADVISORS:
ASST. PROF. APICHAH PIROMRAK. 51 pp.

Commitment of southern way make the pride cooperation of people who believe in potential transmitted from one generation to another generation to publish and create local art.

I am impressed by the vibrant colors available in a decorative pattern attributed of the southern hull was magnificent spectacle. Demonstrate the local handcraft value with aesthetics in kindly collage process. I express patterns colors and shape by personal feeling.

Program of Visual Arts

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature

Academic Year 2016

Thesis Advisors' signature

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้ชีวิต และพี่สาวพี่ชายให้ความรัก และให้การอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูให้อยู่ในแนวทางที่ดั่งงามเสมอมา

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชัย ภิรมย์รักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณาจารย์ประจำภาควิชาศิลปไทยทุกท่าน ที่กรุณาประสิทธิประสาทความรู้ ความคิดอ่าน และคอยขัดเกลาให้คำปรึกษาตลอดระยะเวลาในการทำงานวิทยานิพนธ์จนกระทั่งสำเร็จตามจุดประสงค์ที่ได้มุ่งหมายไว้

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ผู้ให้ชีวิต พี่สาวพี่ชาย และอาจารย์ ดำรงค์ ชิวสาโร ผู้ที่ให้ความอุปถัมภ์ที่ติดต่อมา ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้แก่คิดคำสอนในการดำเนินชีวิตแก่ข้าพเจ้า รวมถึงเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ที่คอยเป็นกำลังใจช่วยเหลือในการทำงานตลอดมา

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยจงบันดาลให้ทุกๆ ท่านจงมีแต่ความสุข ความเจริญในชีวิต และสิ่งใดที่เป็นคุณงามความดีอันเกิดจากวิทยานิพนธ์นี้ ข้าพเจ้าขอน้อมอุทิศให้แก่บุคคลเหล่านี้ด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา.....	2
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
สมมติฐานของการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา.....	3
ขั้นตอนการศึกษา	4
แหล่งข้อมูล	4
วิธีการศึกษา.....	5
2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน	6
อิทธิพลที่ได้รับจากความเชื่อและแนวคิดจากศาสนา.....	6
อิทธิพลจากศิลปะและวัฒนธรรม.....	9
อิทธิพลจากประสบการณ์ตรง.....	12
3 การกำหนดรูปแบบและวิธีการในการสร้างสรรค์.....	14
ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	14
ทัศนธาตุที่ใช้ในงานสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	23
4 การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	29
การสร้างสรรค์และพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1	29
การสร้างสรรค์และพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2	34
การสร้างสรรค์และพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3	37
การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	41

บทที่	หน้า
5 บทสรุป.....	48
รายการอ้างอิง	49
ประวัติผู้วิจัย	50

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพอิทธิพลที่ได้รับจากความเชื่อและแนวคิดจากศาสนา.....	8
2	ภาพอิทธิพลที่ได้รับจากความเชื่อและแนวคิดจากศาสนา.....	8
3	ภาพอิทธิพลจากศิลปะและวัฒนธรรม แบบประเพณี.....	10
4	ภาพอิทธิพลจากศิลปะและวัฒนธรรม แบบประเพณี.....	10
5	ภาพอิทธิพลจากศิลปะและวัฒนธรรม แบบอนุรักษ์.....	11
6	ภาพอิทธิพลจากศิลปะและวัฒนธรรม แบบอนุรักษ์.....	11
7	ภาพอิทธิพลจากประสพการณ์ตรง.....	12
8	ภาพอิทธิพลจากประสพการณ์ตรง.....	13
9	ภาพอิทธิพลจากประสพการณ์ตรง.....	13
10	ภาพผลงานสเก็ตช์.....	15
11	ภาพผลงานสเก็ตช์.....	16
12	ภาพผลงานสเก็ตช์.....	17
13	ขั้นตอนการสร้างภาพ.....	19
14	ขั้นตอนการสร้างภาพ.....	20
15	ขั้นตอนการสร้างภาพ.....	21
16	ขั้นตอนการสร้างภาพ.....	22
17	วิเคราะห์โครงสร้างรูปทรง.....	23
18	วิเคราะห์จุดเล็กใหญ่.....	24
19	วิเคราะห์เส้น.....	25
20	วิเคราะห์สีและน้ำหนัก.....	26
21	วิเคราะห์พื้นผิว.....	27
22	วิเคราะห์พื้นที่ว่าง.....	28
23	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1.....	30
24	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2.....	31
25	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 3.....	32
26	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 4.....	33
27	ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 1.....	35

ภาพที่	หน้า
28 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 2.....	36
29 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 1.....	38
30 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 2.....	39
31 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 3.....	40
32 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1	42
33 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2	43
34 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3	44
35 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4	45
36 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5	46
37 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6	47

บทที่ 1

บทนำ

ประเพณีชักพระ บางท้องถิ่นเรียกว่า “ประเพณีลากพระ” เป็นประเพณีพื้นเมืองของชาวภาคใต้ได้มีการสืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยศรีวิชัย โดยมีพุทธตำนานเล่าขานสืบทอดกันมาว่า เมื่อพระพุทธเจ้าทรงผนวชได้ 7 พรรษา และ พรรษาที่ 7 นั้น ได้เสด็จไปจำพรรษา ณ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ครั้นออกพรรษาแล้ว ยามเช้าของแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ได้เสด็จกลับมายังโลกมนุษย์ ในการนี้พุทธบริษัททั้ง 4 ประกอบด้วย ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก และ อุบาสิกา ซึ่งรอคอยพระพุทธองค์มาเป็นเวลานานถึง 3 เดือน ครั้นทราบว่า พระพุทธเจ้าเสด็จกลับ จึงได้รับเสด็จและได้นำภัตตาหารคาวหวานไปถวายด้วย ผู้ไปทูลหลังนั่งไกล ไม่สามารถเข้าไปถวายภัตตาหารด้วยตัวเองได้ จึงใช้ใบไม้ห่ออาหารและส่งผ่านชุมชนต่อๆกันไป เพื่อขอความอนุเคราะห์ต่อผู้นั่งใกล้ๆ ถวายแทน บุญประเพณีลากพระ จึงมีขนมต้มหรือที่เรียกตามภาษาถิ่นว่า “ต้ม” เป็นขนมประจำประเพณีทำด้วยข้าวเหนียวห่อด้วยใบไม้อ่อนๆ เช่น ใบจาก ใบลาน ใบตาล ใบมะพร้าว หรือ ใบกะพ้อ เป็นต้น¹

ชักพระทางบก คือการอัญเชิญพระพุทธรูปปางอุ้มบาตรขึ้นประดิษฐาน บนนบพระหรือนุชบก แล้วแห่แหน ใช้เชือกแบ่งผูกเป็น 2 สาย เป็นสายผู้หญิงและสายผู้ชาย ใช้โพน ฉิ่ง ระฆัง เป็นเครื่องตีให้จังหวะในการลากพระ คนลากจะเบียดเสียดกันสนุกสนานและประสานเสียงร้องบทลากพระเพื่อผ่อนคลาย วัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ ที่ดำเนินการประเพณีลากพระวิธีนี้ มักตั้งอยู่ในที่ไกลแม่น้ำลำคลอง

ชักพระทางน้ำ เป็นการอัญเชิญพระพุทธรูปปางอุ้มบาตรขึ้นประดิษฐาน บนนุชบก ในเรือ แห่แหน โดยการลากไปทางน้ำ ประเพณีลากพระ ที่มักกระทำด้วยวิธีนี้ เป็นของวัดที่ส่วนใหญ่อยู่ใกล้แม่น้ำลำคลองการลากพระทางน้ำจะสนุกกว่าการลากพระทางบก เพราะสภาพการเอื้ออำนวยต่อกิจกรรมอื่น ๆ เช่น สะดวกในการลากพระ ง่ายแก่การรวมกลุ่มกันจัดเรือพาย แห่ลากพระน้ำที่มีชื่อเสียงอย่างยิ่ง คือที่อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร อำเภอพุนพินและ อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี อำเภอปากพนังจังหวัดนครศรีธรรมราช รองลงมาอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง การชักพระ

¹ ครัวบุญ คุณาศิร, ประเพณีลากพระ, เข้าถึงเมื่อ 12 ตุลาคม 2559, เข้าถึงได้จาก

ทางน้ำของเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี แปลกกว่าที่อื่น คือ จะลากัน 3 วัน ระหว่างแรม 8 ค่ำ ถึงแรม 10 ค่ำ เดือน 11 มีการปาสาหรัยโต้ตอบกันระหว่างหนุ่มสาว มีการเล่นเพลงเรือ และที่แปลกพิเศษ คือ มีการทอดผ้าป่าสามัคคีในวันเริ่มงาน²

ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา

เรือพระ มีส่วนประกอบที่เป็นผลงานทางศิลปกรรมอย่างหนึ่งของชาวบ้าน ซึ่งนิยมแสดงออกด้วยความที่เกี่ยวข้อกับวัฒนธรรมประเพณี ศาสนา และความเชื่อ การประดิษฐ์เรือพระส่วนใหญ่ จะเป็นการแสดงความสามารถฝีมือในทางศิลปะของช่างแต่ละหมู่บ้าน เป็นการจัดทำที่ยึดมั่นในความศรัทธา เลื่อมใสต่อพุทธศาสนาและต่อสังคมส่วนรวม ดังนั้นเรือพระจึงเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดของงานประเพณีลากพระเดือน 11 การประดิษฐ์เรือพระต้องอาศัยส่วนประกอบในหลายๆประการเช่น วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ความเชื่อ องค์ประกอบทางวัฒนธรรม แวดล้อมในชุมชนนั้นๆ เป็นหลัก ช่างผู้ประดิษฐ์ก็จะถ่ายทอดศิลปะทางวัฒนธรรมเกี่ยวข้องกับคนออกมา ดังนั้นเรือพระแต่ละลำก็จะมีเอกลักษณ์ ถ่ายทอดวัฒนธรรมในด้านต่างๆ ของชุมชนนั้น ออกมาได้ด้วยศิลปกรรมต่างๆ ได้เป็นอย่างดีการตกแต่งเรือพระจะเป็นฝีมือของช่างท้องถิ่นในละแวกใกล้เคียงวัด เพราะประเพณีลากพระนั้นเป็นประเพณีที่เกิดขึ้นด้วยความศรัทธาของชาวบ้าน ต่างคนก็มีความศรัทธามุ่งหวังใครมีความสามารถในการเขียนลายไทยหรือเป็นศิลปินประเภทจิตรกรรมก็จะมาร่วมลงมือลงแรงช่วยกันทำ ซึ่งส่วนใหญ่มักจะตกแต่งเรือพระด้วยการเขียนลายไทยบ้างก็นำวัสดุพื้นบ้านต่างๆ ที่หาได้ใกล้มาประดับ เช่น ไม้ไผ่ ใบตอง ข้าวตอก งานสารต่างๆ และเครื่องสดดอกไม้ต่างๆ รวมถึงการติดกระจก การแกะ โฟม แกะไม้เขียนสี มาประดับเป็นลายไทยแบบชาวบ้าน ในการประดิษฐ์ตกแต่งเรือพระได้พัฒนามาถึงปัจจุบัน ซึ่งปรากฏเป็นผลงานประดิษฐ์ตกแต่งเรือพระที่งดงาม

ความผูกพันในวิถีชีวิตพื้นถิ่นทางภาคใต้ ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความภาคภูมิใจในการร่วมมือของผู้คนที่มีความเชื่อความศรัทธาในขนบธรรมเนียมประเพณี ในการสืบทอดจากรุ่นหนึ่งสู่รุ่นหนึ่ง ทำให้เกิดตัวตนประดับตกแต่งตัวงานศิลปกรรมพื้นถิ่นทางภาคใต้ "เรือพระ" ลักษณะของการประดับตกแต่ง ดัดแปลงลวดลาย มาจากการสร้างสรรค์ของช่างที่ได้รับการสืบทอดกันมาจากครูช่างของแต่ละที่ สิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดลักษณะของรูปแบบลวดลายสีสัน รูปทรงลายละเอียดต่างๆ จะอยู่ที่ประสบการณ์ที่สั่งสมจากช่างนั้นๆ

²ประเพณีลากพระ (ชักพระ), เข้าถึงเมื่อ 12 ตุลาคม 2559, เข้าถึงได้จาก

ข้าพเจ้ามองเห็นลักษณะความงามของการประดับตกแต่งคิดแปะเป็นจังหวะชั้นของ ลวดลายสีต่างๆ ลักษณะของรูปแบบลวดลายสีสันรูปทรงลายละเอียดต่างๆ ความระยิบระยับของ ประกายสีสันตัวล่ำเรือพระที่มีคุณค่าของงานช่างพื้นถิ่นก่อให้เกิดเป็นแรงบันดาลใจในการ สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัย

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสุนทรียภาพความงามของสีสันที่อยู่บนลวดลายต่างๆผสมผสานจินตนาการ ความคิดอารมณ์ความรู้สึกแสดงความงามความศรัทธาในผลงานศิลปะไทยร่วมสมัย
2. แสดงออกให้เห็นถึงรูปทรงจังหวะสีสันลวดลายความระยิบระยับที่ประทับใจจาก ความรู้สึกส่วนตัว
3. เพื่อการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมแบบ2มิติที่เป็นแนวทางเฉพาะตนเองอย่างเป็น ระบบ

สมมติฐานของการศึกษา

ข้าพเจ้าทำการศึกษาความงามของสีสัน ลวดลาย จังหวะ รูปทรงที่ประดับตกแต่งตัวเรือ พระ ที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะส่วนตัวของข้าพเจ้า

ขอบเขตการศึกษา

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด ประกายสีในลวดลาย ข้าพเจ้าได้กำหนดขอบเขต ของผลงานไว้ดังนี้

1. ขอบเขตทางด้านเนื้อหา แสดงเนื้อหาสาระของการประดับตกแต่งรูปแบบตัวล่ำเรือ พระโดยอาศัยประกาย ลวดลายการคิดแปะออกแบบเขียนสีในลายต่างๆ
2. ขอบเขตทางด้านรูปแบบนำเสนอผลงาน2มิติ โดยการนำโครงสร้าง รูปทรง ลวดลาย มาจัดระบบ ให้เกิดการทับซ้อนของสีสัน เพื่อให้เกิดตามความงาม

ขั้นตอนการศึกษา

1. ศึกษาข้อมูลโดยเก็บข้อมูลจากสถานที่จริง
2. วิเคราะห์ข้อมูล การนำข้อมูลขั้นตอนการสร้างสรรค์ภาพร่างนำมาวิเคราะห์ตามแนวทางที่แสดงออกได้อย่าง ตรงจุดและแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์โดยภาพรวม
3. การสร้างภาพร่าง โดยการเลือกภาพถ่ายที่มีมุมมองตรงกับเรื่องราวเนื้อหาความคิด อารมณ์และความรู้สึกในการแสดงออกมาเป็นผลงานศิลปะให้มากที่สุด
4. การเตรียมพื้นเฟรม โดยการรองพื้นเฟรมด้วยสีน้ำพลาสติก
5. การสร้างสรรค์ผลงาน โดยใช้เทคนิคการเปะติดเยื่อกระดาษผสมสีต่างๆและผงเงิน ผงทอง เลื่อมสีต่างๆด้วยการแสดงออกทางความคิดอารมณ์ความรู้สึกความประทับใจถ่ายทอดออกมาเป็นงานศิลปะ
6. การวิเคราะห์ผลงานในเรื่องข้อดีข้อเสียความสมบูรณ์ของผลงาน
7. เก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาและการแก้ไขเพื่อทำงานภาคเอกสาร

แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลจากการเข้าไปเรียนรู้และปฏิบัติงานมุ่งเน้นเรื่องประภาสีสันลวดลายต่างๆในพื้นที่ จังหวัดสงขลา พัทลุงและอำเภอต่างๆ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการถ่ายสถานที่จริง
 - 1.1 ภาพร่าง จากสถานที่จริง
 - 1.2 ภาพถ่าย ลายละเอียดจากสถานที่จริง
2. ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมหนังสือเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 ผลงานศิลปกรรม ประเภทจิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ และสื่อผสม ภายในประเทศตามหอศิลป์หรือพิพิธภัณฑ์ศิลปะต่างๆ
 - 2.2 ศึกษาผลงานของต่างประเทศ ผ่านหนังสือ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อเว็บไซต์ต่างๆ

วิธีการศึกษา

1. เพื่อศึกษาเรื่องวิถีชีวิตการทำงานของช่างพื้นบ้านที่ทำงานระดับเรือพระภาคได้
 - 1.1 เดินทางไปสังเกตวิธีการคิดรูปแบบความเชื่อความศรัทธาของผู้คนในพื้นที่
 - 1.2 สัมภาษณ์ ศึกษา การใช้สีและลวดลายต่างๆที่นำมาประดับตกแต่ง
2. เพื่อศึกษาเรื่องสุนทรียภาพทางความงามของสีสันทและลวดลาย
 - 2.1 สังเกตการณ์ใช้สีสันทรูปทรงลักษณะของตัวงานที่มีความต่างกันไปในแต่ละพื้นที่
 - 2.2 สัมภาษณ์ผู้คนที่อยู่ในพื้นที่ และความเชื่อในขนบธรรมเนียมประเพณีที่สืบทอด
 - 2.3 สัมภาษณ์ ช่างพื้นบ้านที่ทำเรือพระในแต่ละที่ต่างๆ

ต่อๆกันมา

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงาน

ในการทำวิทยานิพนธ์ภายใต้หัวข้อ”ประกายสีในลวดลาย”ข้าพเจ้านำเสนอการประดับตกแต่งเรือพระทางภาคใต้ที่ใช้ในวันออกพรรษาของทุกๆปี ซึ่งมีการตกแต่งเรือพระที่ใช้ในขบวนแห่ให้เกิด ความสวยงามที่มีลักษณะเฉพาะตัวซึ่งต้องอาศัยการร่วมมือร่วม แรงของผู้คนที่อยู่ในพื้นที่ชุมชนทำขึ้นก่อให้เกิดงานที่มีคุณค่าความงามและประเพณี ที่ทำสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

ด้วยคุณลักษณะของงานระดับประดับลวดลายสีสันในแต่ละชั้นและจังหวะรูปทรงในการจัดองค์ประกอบตัวลำเรือพระ โดยได้นำรูปแบบดังกล่าวมานำเสนอเป็นผลงานจิตรกรรม 2 มิติที่มุ่งเน้นให้เห็นถึงความงามในรูปทรงและความเชื่อความศรัทธาของผู้คนเป็นสื่อกลางทางความคิด แสดงออกทางทัศนศิลป์ที่ข้าพเจ้าสร้างสรรค์

ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

การร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชนเพื่อสร้างเรือพระสำหรับร่วมในขบวนแห่ เนื่องในงานประเพณีออกพรรษา และถือเป็นประเพณีที่สำคัญสืบทอดต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบัน

ข้าพเจ้าประทับใจและเห็นถึงความสำคัญของประเพณีดังกล่าว โดยเฉพาะการประดับตกแต่งเรือพระ ที่ผู้คนในชุมชนร่วมใจกันทำให้เกิดเป็นผลงานที่มีคุณค่าทางความงามความศรัทธา ที่มีต่อพระพุทธศาสนาและหวังว่าผลงานของข้าพเจ้าจะสะท้อนให้เห็นถึง ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ที่ควรจะอนุรักษ์และสืบทอดต่อไป

อิทธิพลที่ได้รับจากความเชื่อและแนวคิดจากศาสนา

ความเชื่อของชาวปักษ์ใต้ที่มีต่อประเพณีการลากพระเชื่อว่า การลากพระจะได้บุญ เนื่องจากเป็นการต้อนรับการเสด็จกลับสู่โลกมนุษย์ของพระพุทธองค์หลังจากเสด็จโปรดพุทธมารดาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ และเป็นประเพณีที่สร้างขึ้นเพื่อ ขอให้บ้านเมืองสงบสุข ฝนตกถูกต้องตามฤดูกาลทำให้ไร่นา พืชพันธุ์ธัญญาหารอุดมสมบูรณ์และเชื่อในความศักดิ์สิทธิ์ของพระพุทธรูป ที่ชาวบ้านร่วมกันอาราธนาลงมาประดิษฐานในซุ้มบุษบกหรือบนพระกลางลำเรือพระเพื่อแห่ไป

ตามถนนต่างๆ ในชุมชนความเชื่อเหล่านี้มีส่วนส่งอิทธิพลต่อวิถีชีวิตและจิตใจของชาวบ้านเป็นอย่างมาก

จำลอง ฝั่งชลจิตร ได้กล่าวถึงความเชื่อเรื่องพุทธประวัติสรุปได้ว่าศาสนาสะท้อนให้เห็นถึงความศรัทธาความเชื่อความเลื่อมใสของพุทธศาสนิกชนที่มีต่อพระพุทธศาสนาด้วยการทำบุญตักบาตรการทำเรือพระประดิษฐานตกแต่งการนำพระลากขึ้นประดิษฐานเป็นพระประธานเป็นสิ่งบ่งบอกถึงความหมายทางคติความเชื่อที่ว่า ธรรมย่อมชนะอธรรม หมายถึงการชนะศัตรูที่คู่ร้ายด้วยความสงบกล้าหาญอดทนไม่หวาดหวั่นและด้วยพระบารมี แห่งบุญญาธิการ ที่พระพุทธรองค์ทรงบำเพ็ญมาแล้วนอกจากนี้ ปรางค์การทำยมกปาฏิหาริย์ปราบเดียรฉัตร ตอนที่พระพุทธรองค์เสด็จจากดาวดึงส์ซึ่งเป็นภาพที่ปรากฏอยู่ที่ ด้านข้างเรือเพื่อเป็นการแสดงถึงสัญลักษณ์แห่งความเชื่อเรื่องตำนานเกี่ยวกับการลากพระซึ่งมักจะประดิษฐานไปอย่างสวยงามซึ่งทำให้ภาพทางทัศนศิลป์เหล่านั้นเป็นคติความเชื่อเพื่อเตือนใจให้บุคคลละอายต่อบาปต้องละ ความชั่วทั้งปวงและทำแต่ความดีเพื่อเป็นกุศลผลบุญแห่งความดีนั้นจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จความเจริญ³

³จำลอง ฝั่งชลจิตร, “วันเทโวโรหณะ,” นครโพสต์ , 19 (ตุลาคม 2548): 12-13.

ภาพที่ 1 ภาพอิทธิพลที่ได้รับจากความเชื่อและแนวคิดจากศาสนา

ภาพที่ 2 ภาพอิทธิพลที่ได้รับจากความเชื่อและแนวคิดจากศาสนา

อิทธิพลจากศิลปะและวัฒนธรรม

ประเพณีชักพระได้สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมไทยผ่านศิลปกรรมพื้นถิ่นทางภาคใต้ โดยเฉพาะการสร้างเรือพระการประดิษฐ์เรือพระส่วนใหญ่จะเป็นการแสดงความสามารถทางศิลปะเชิงช่างฝีมือ โดยจะเป็นการถ่ายทอดเนื้อหาเรื่องราวที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีพื้นถิ่นที่อาศัยภูมิปัญญาในการแสดงออกผ่านรูปทรงที่สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นซึ่งลักษณะของเรือพระจะมี 2 แบบคือ

1. แบบประเพณีเป็นการทำขึ้นด้วยการแกะสลักจากวัสดุโพลีเมอร์โดยมีพญานาคอยู่หัวเรือ และมีลวดลายต่างๆประกอบเช่นลายหน้ากระดานลายกระจังลายหน้าประจำยามแล้วใช้สีสะท้อนแสงทำการตกแต่งตามลวดลายให้เกิดความสวยงาม

2. แบบอนุรักษ์เป็นการใช้เทคนิคและเลือกวัสดุที่มีอยู่พื้นถิ่นนั้นๆเช่น การตอกกระดาศ การแทงหยวก การทำเครื่องสด เป็นต้น ส่วนการทำขึ้นอยู่กับความขากง่ายของวัสดุที่นำมาใช้ ซึ่งลวดลายจะคล้ายคลึงกับเรื่องราวแบบประเพณี ไม่แตกต่างกันมากนักโดยเรื่องราวที่อยู่บนเรือพระจะเป็นพุทธประวัติตอนเสด็จจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์เป็นหลักสำคัญและขึ้นอยู่กับทักษะฝีมือของช่างนั้นๆ

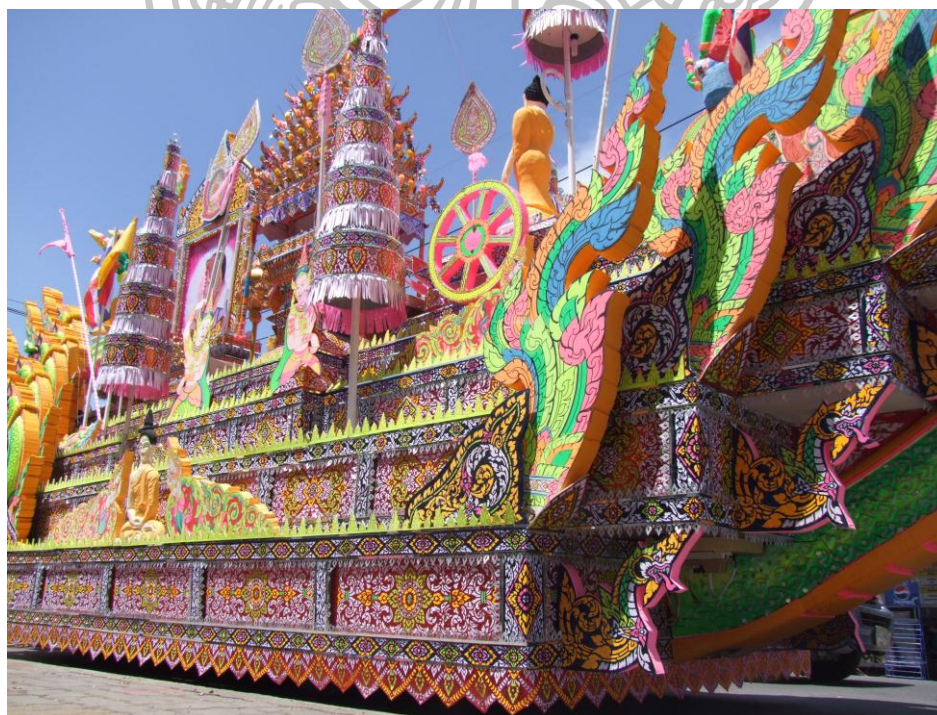
ภาพที่ 3 ภาพอิทธิพลจากศิลปะและวัฒนธรรม แบบประเพณี

ภาพที่ 4 ภาพอิทธิพลจากศิลปะและวัฒนธรรม แบบประเพณี

ภาพที่ 5 ภาพอิทธิพลจากศิลปะและวัฒนธรรม แบบอนุรักษณ์

ภาพที่ 6 ภาพอิทธิพลจากศิลปะและวัฒนธรรม แบบอนุรักษณ์

อิทธิพลจากประสบการณ์ตรง

จากความประทับใจในเนื้อหา ความงามของ ศิลปกรรมพื้นถิ่นอันทรงคุณค่าที่ปรากฏอยู่บนเรือพระรวมถึงการที่ข้าพเจ้า มีโอกาสศึกษาเรียนรู้กระบวนการทำงานจากครูช่าง โดยเฉพาะการประดิษฐ์ลวดลายการวางจังหวะของรูปทรงและสีสันทที่ข้าพเจ้าสนใจและมีลักษณะพิเศษเฉพาะตัว นำวิธีคิดรูปแบบและการแสดงออกมานำเสนอด้วยการผสมผสานกับจินตนาการที่ถ่ายทอดผ่านการสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าในรูปแบบงานศิลปะไทยร่วมสมัย

ภาพที่ 7 ภาพอิทธิพลจากประสบการณ์ตรง

ภาพที่ 8 ภาพอิทธิพลจากประสบการณ์ตรง

ภาพที่ 9 ภาพอิทธิพลจากประสบการณ์ตรง

บทที่ 3

กำหนดรูปแบบและวิธีการในการสร้างสรรค์

ผลงานสร้างสรรค์ของข้าพเจ้าเกิดจากความประทับใจในการประดับตกแต่ง กระจกสี และลวดลายรูปแบบต่างๆนำมาเป็นสื่อในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกผ่านกระบวนการทางทัศนศิลป์เพื่อแสดงคุณค่าและความศรัทธาผู้คนที่มิต่อพระพุทธศาสนาและประเพณีอันดีงาม

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

1. การหาข้อมูลที่ศึกษา

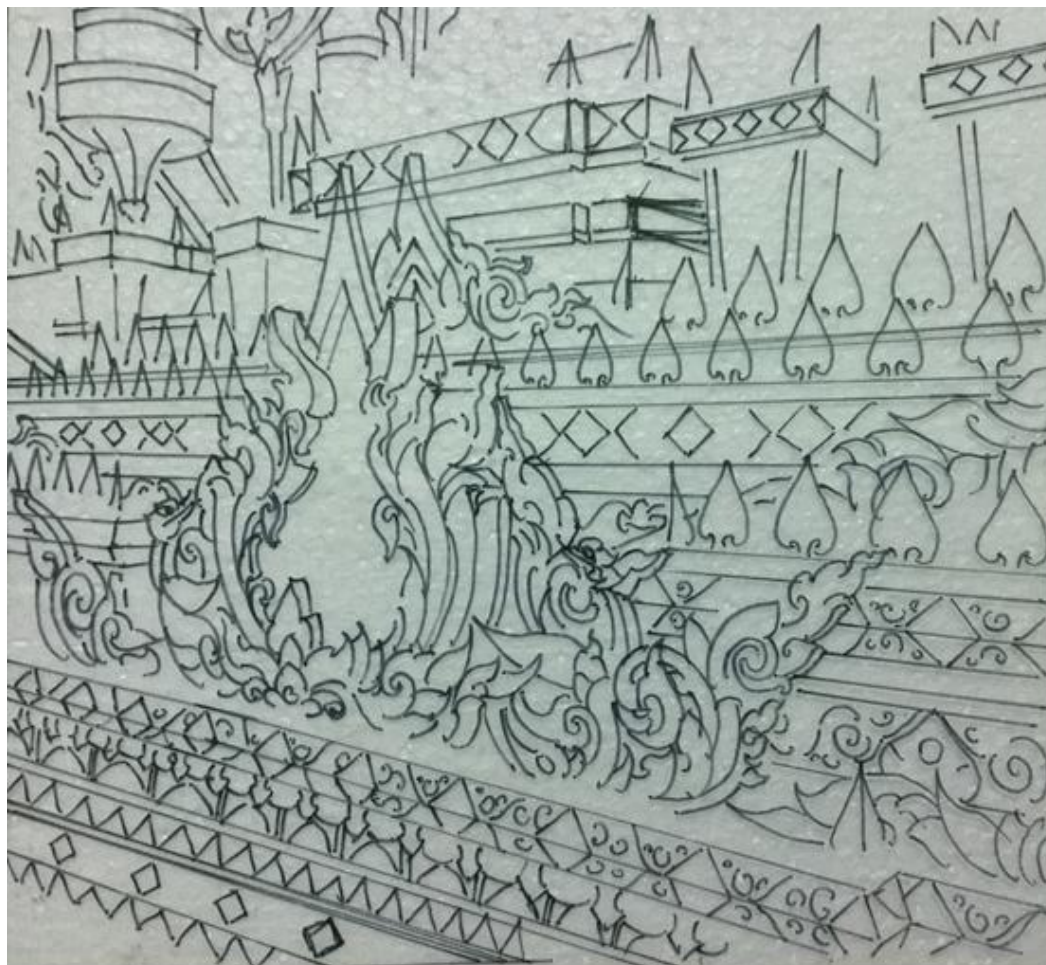
1.1. ศึกษาและเก็บข้อมูลการประดับเรือพระการใช้สี การติดลวดลาย การวางน้ำหนักของสีและรูปทรงในรูปแบบต่างๆเพื่อนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน ขั้นตอนต่อไป

1.2. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคติความเชื่อความศรัทธา ในพระพุทธศาสนาที่มีต่อประเพณีชักพระ

1.3. ศึกษาหาข้อมูลจากผลงานทัศนศิลป์ทุกแขนงที่ชื่นชอบ

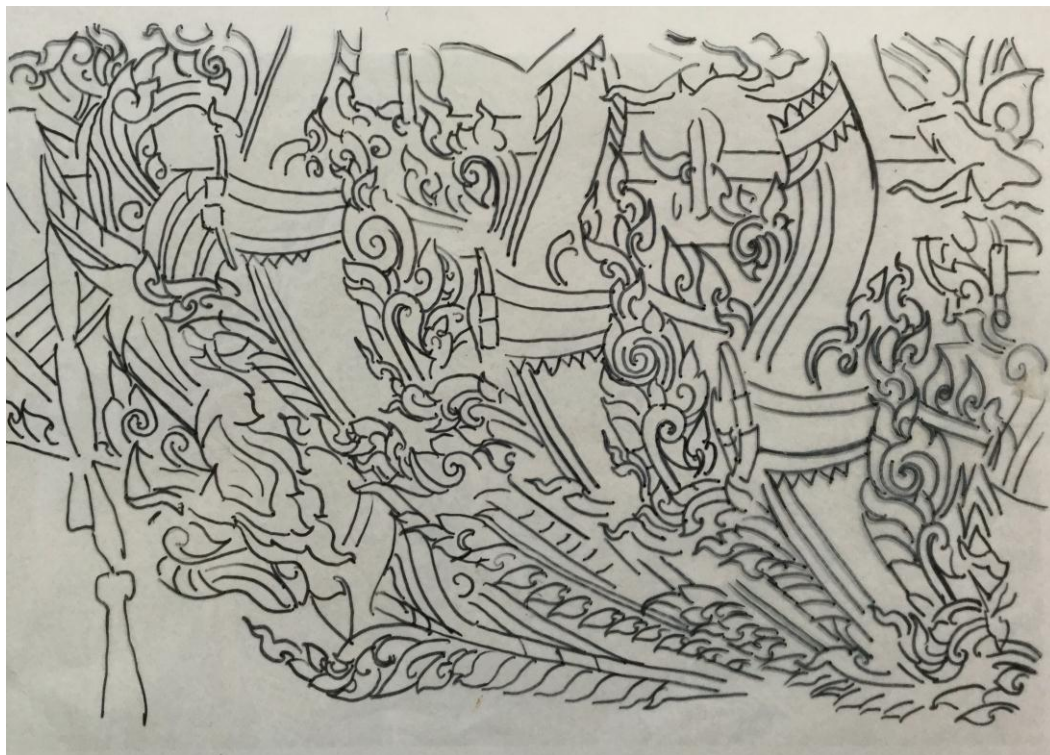
2. การสร้างสรรค์ภาพร่าง

การสร้างภาพร่างเกิดจากการซึมซับจากแหล่งข้อมูลสถานที่จริงโดยนำมาวิเคราะห์หารูปแบบทดลองจัดวางรูปทรง จังหวะมุมมองต่างๆ น้ำหนัก พื้นผิวและองค์ประกอบเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ขึ้นก่อนการสร้างสรรค์ผลงานจริง

ภาพที่ 10 ภาพผลงานสเก็ตซ์

ภาพที่ 11 ภาพผลงานสเก็ตช์

ภาพที่ 12 ภาพผลงานสเก็ตซ์

3. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานจริง

3.1 นำภาพร่างลายเส้นเป็นต้นแบบที่น่าพอใจมาขยายงานโดยเพิ่มอารมณ์ความรู้สึกตามที่ต้องการโดยไม่ยึดติดภาพร่างจนเกินไปอาจจะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวาดลายสีต่างๆตามความเหมาะสมเพื่อแสดงออก สีเส้นและประกายออกมาได้อย่างชัดเจนและแสดงออกถึงความรู้สึกที่เฉพาะตัวมากที่สุด โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.2 ขั้นตอนการเตรียมพื้นหลังด้วยการรองพื้นด้วยสีน้ำพลาสติกผสมด้วยกาวลาเท็กซ์ในอัตราส่วนประมาณ 1 ชั้น

3.3 ขั้นตอนการขยายผลงานนำภาพร่างลายเส้นมาก็ย้ายกับเครื่องโปรเจ็คเตอร์ให้ได้ ตามขนาดของเฟรมผ้าใบที่เตรียมเอาไว้จากนั้นก็ ใช้ดินสอเขียนตามลายเส้นที่ปรากฏลงบนเฟรมซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมภายหลังเพื่อความสมบูรณ์ของผลงาน

3.4 ขั้นตอนการทำเยื่อกระดาษน้ำเศษกระดาษเช่นกระดาษเอ 4 กระดาษหนังสือพิมพ์กระดาษขาว เป็นต้นนำไปแช่น้ำทิ้งไว้ซัก 1 อาทิตย์

3.5 ขั้นตอนการปั่นกระดาษและผสมสี นำกระดาษที่แช่น้ำทิ้งไว้มาเข้าแท่นแล้วปั่น และปั่นจนกว่าจะเป็นเนื้อละเอียดทั้งหมด แล้วนำสีน้ำพลาสติกสีชาวลงไปผสมให้เข้ากัน เพื่อจะทำเป็นสีกลางในการผสมสีต่างๆต่อไป

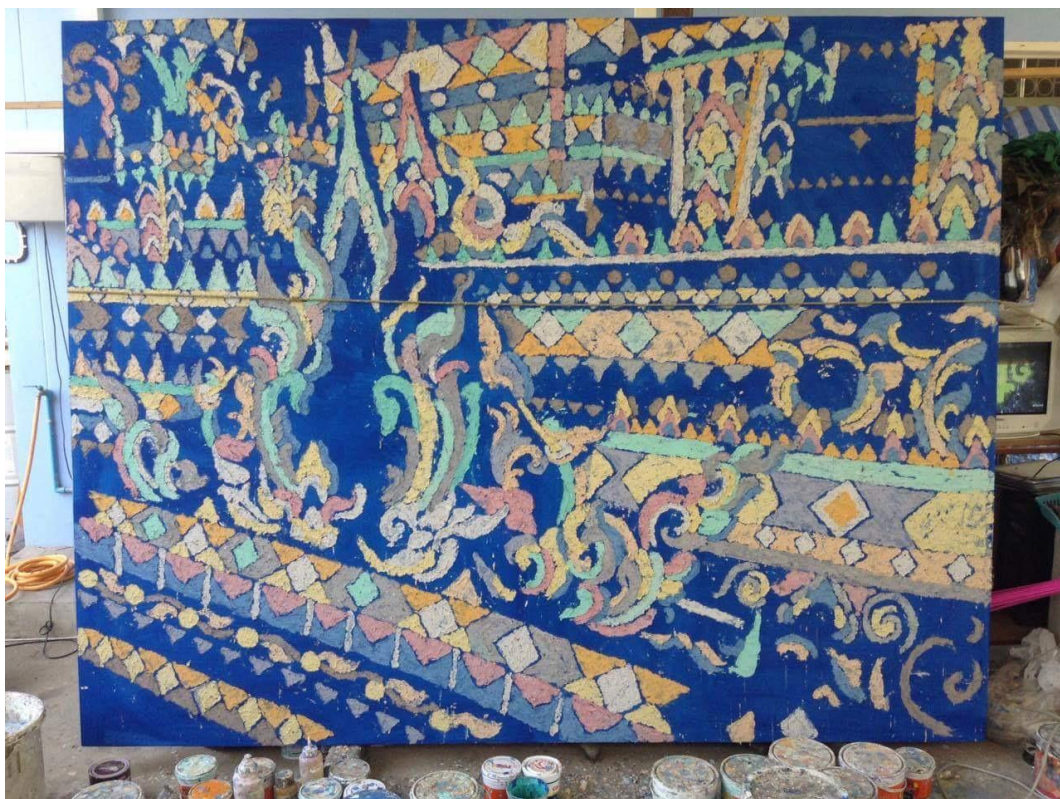
3.6 ขั้นตอนการสร้างสรรค์งานกระดาษที่ผสมสีมาปะตามลายที่ ร่างไว้ให้ เป็นชั้นๆระนาบของสีต่างๆโดยภาพรวมก่อนและนำเลื่อมสีต่างๆมาติดทับ ไปบนตัววาดลายตามขนาด และจังหวะของรูปทรงต่างๆ ให้มีประกายเป็นมิติหน้าหลังขนาดเล็กใหญ่ไล่เรียงกันไป ในขณะปฏิบัติงานมุ่งเน้นความรู้สึกตอบโต้กับผลงานพร้อมทั้งปรับเปลี่ยนหาความลงตัวและความสมบูรณ์ในชิ้นงาน นั้นๆให้มากที่สุด

3.7 วิเคราะห์ตรวจสอบภาพรวมของเนื้อหาสาระรายละเอียดและทัศนธาตุต่างๆที่ปรากฏภายในผลงานที่เสร็จสมบูรณ์ ทั้งโดยตัวเองและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อหาข้อดีและข้อเสียในผลงานทั้งในด้านเนื้อหารูปแบบเทคนิควิธี การและกระบวนการการนำเสนอตรงตามวัตถุประสงค์เพื่อที่จะ นำไปพัฒนาสร้างสรรค์ในชิ้นงานต่อไปให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ภาพที่ 13 ขั้นตอนการสร้างภาพ

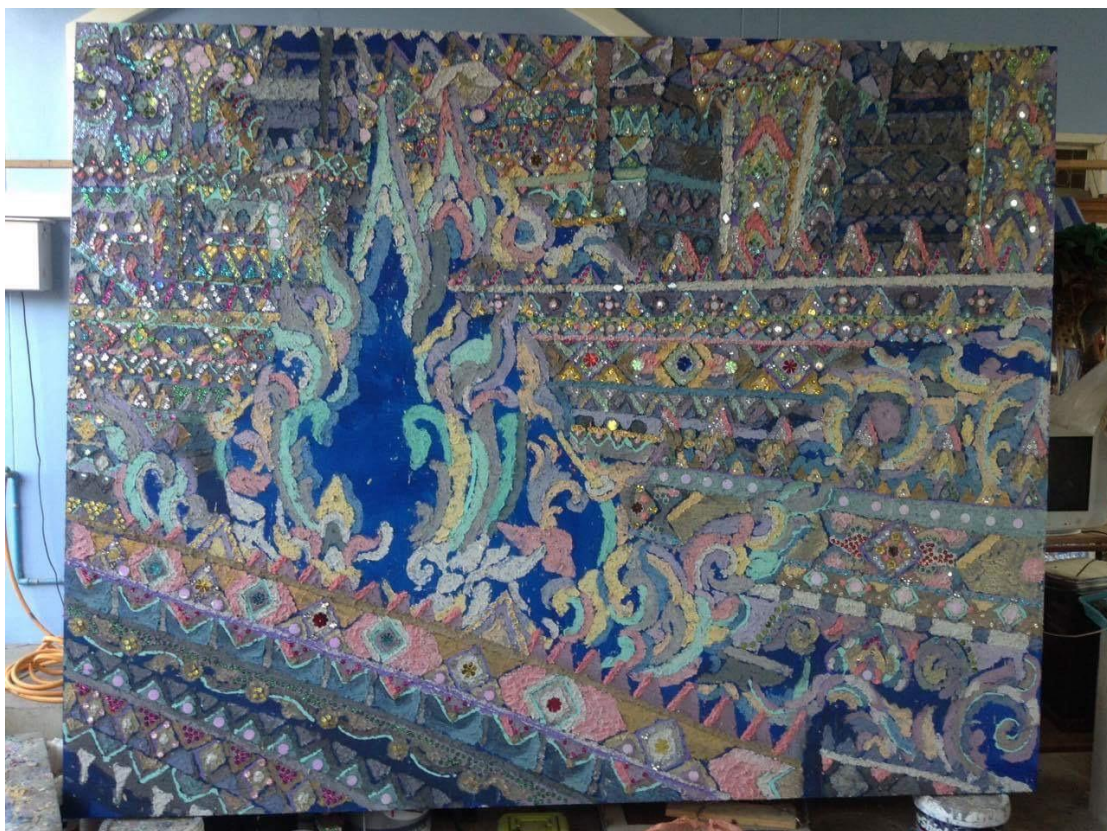

ภาพที่ 14 ขั้นตอนการสร้างภาพ

ภาพที่ 15 ขั้นตอนการสร้างภาพ

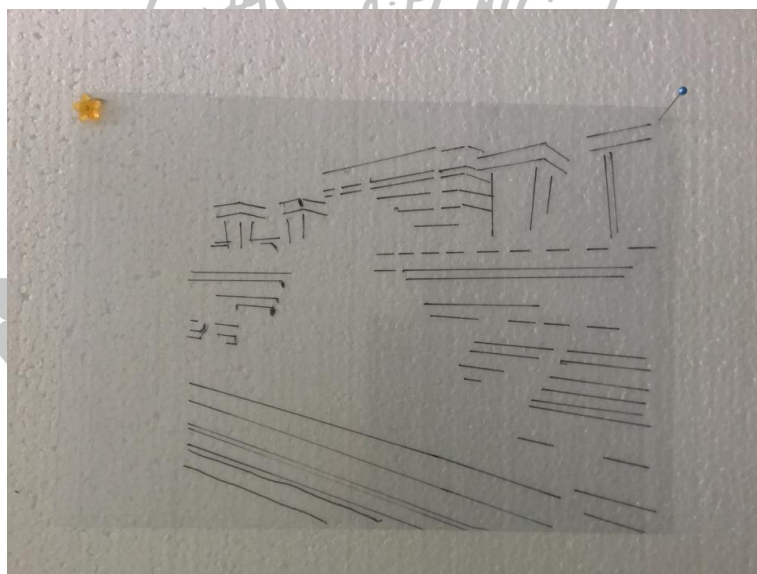
ภาพที่ 16 ขั้นตอนการสร้างภาพ

ทัศนธาตุที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานงานวิทยานิพนธ์

1. รูปทรง คือส่วนที่เป็นรูปธรรมของงานศิลปะรูปทรงเป็นตัวการสำคัญที่สื่อความหมายจากศิลปินไปสู่ผู้ดูและรูปทรงเพียงส่วนเดียวศิลปินก็สามารถสื่อความหมายได้อย่างสมบูรณ์โดยไม่ต้องอาศัยเรื่องหรือเนื้อเรื่องใดๆ รูปทรงจึงมีความสำคัญที่สุดจนอาจกล่าวได้ว่ารูปทรงคืองานศิลปะ⁴

รูปทรง (Form) ในผลงาน วิทยานิพนธ์ชุดนี้ จะรูปเป็นรูปทรงของ เรือ พระ ที่ใช้ในขบวนแห่มีลักษณะเป็นชั้นของลายเช่น ลายหน้ากระดาน ลายจ้ง ลายลูกฟักก้ามปู เล็กใหญ่ไล่เรียงตามจังหวะต่างๆมีบุษบกอยู่ตรงกลางมีพญานาคอยู่ด้านหน้าโดยมีการสอดแทรกความเชื่อเกี่ยวกับพุทธประวัติตอน เสด็จจากสวรรค์ขึ้นดาวดึงส์

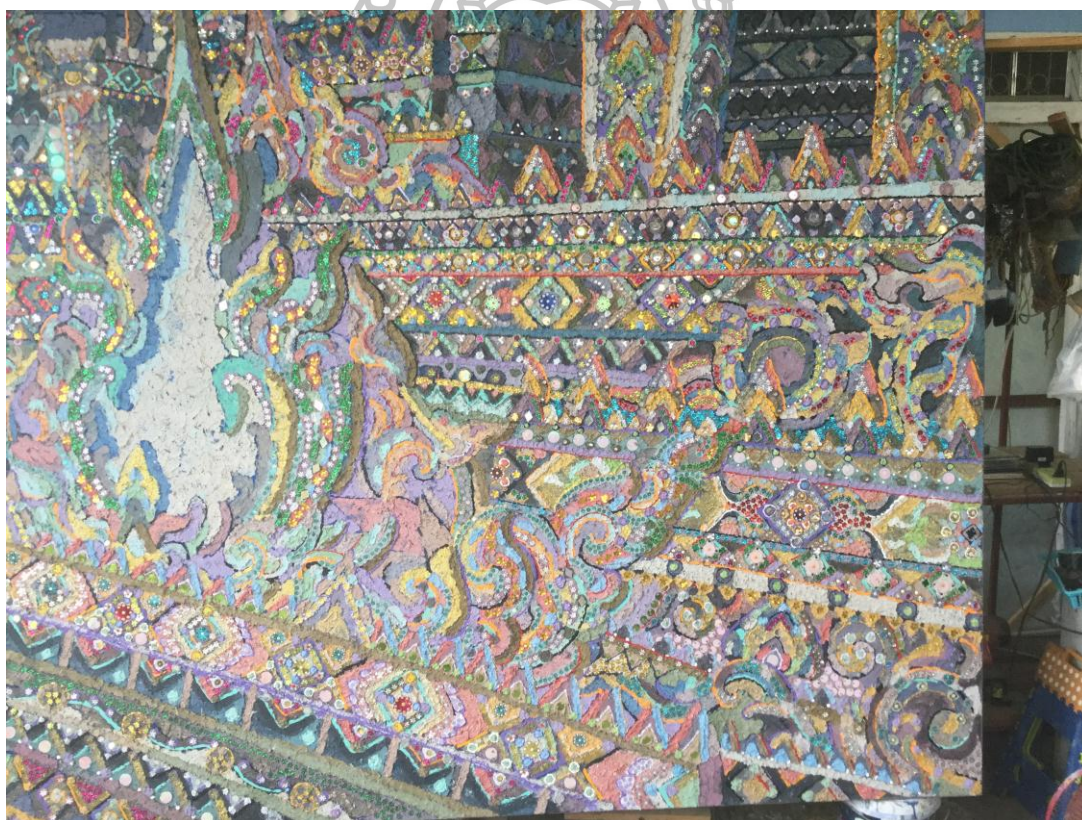

ภาพที่ 17 วิเคราะห์โครงสร้างรูปทรง

⁴ชลุค นิ่มเสมอ, องค์ประกอบของศิลปะ, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2544), 209.

2. จุด (Point)

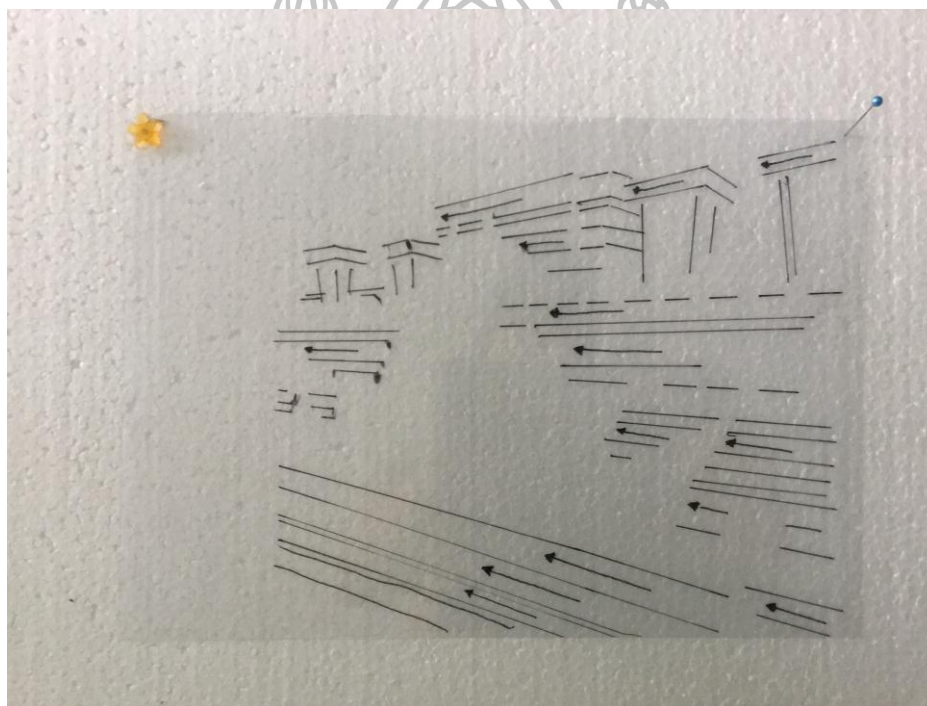
ในผลงานวิธานิพนธ์เป็นทัศนธาตุส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า อันเป็นสิ่งที่ทำรูปแบบของงานการใช้จุดจะมีความแตกต่างกันทั้งขนาดความเล็กใหญ่และความถี่ของจุดความแตกต่างกันทำให้เกิดค่าน้ำหนักความ ห่างและพื้นที่ ที่ว่าเกิดเป็น โครงสีโดยรวม ซึ่งในงานของข้าพเจ้าจะให้จุด ใหญ่เป็นระยะหน้าและจุด เล็ก ลดหลั่นกันไปตามรูปทรง ตามรูปทรง

ภาพที่ 18 วิเคราะห์จุดเล็กใหญ่

3. เส้น (Line)

ในงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ประกอบไปด้วยเส้น โครงสร้าง (Structural Line) 2 ลักษณะ ใหญ่คือลักษณะแรกเป็นเส้นรูปนอกของรูปทรงแสดงออกโดยการกำหนดที่ว่างของรูปทรงในงาน จิตรกรรมส่วนในลักษณะที่ 2 เป็นภาพในเป็นเส้นที่ชักนำสายตาให้มีการใช้เส้นตรงเส้นนอนเส้นตั้ง เส้นโค้งเป็นการกำหนด รูปทรงต่างๆในงานทำให้มีระยะที่ทับซ้อนกัน

ภาพที่ 19 วิเคราะห์เส้น

4. สีและน้ำหนั (Color and Tone)

ในงานจิตรกรรมของข้าพเจ้าเป็นน้ำหนัสีที่เกิดจากการทับซ้อนกันของสีในแต่ละชั้นเกิดเป็นน้ำหนัอ่อนเข้ม ไล่เรียงกันไปทำให้เกิดเป็นบรรยากาศสีที่คุมโทนมีน้ำหนัสีสันที่ สด ทำให้ภาพดูกลมกลืนมีมิติเคลื่อนไหวทางสายตาและอารมณ์ได้อย่างชัดเจน แล้วยังนำพาไปสู่เนื้อหาสาระความรู้สึกที่ต้องการออกมาในภาพได้อย่างเป็นเอกลักษณ์

ภาพที่ 20 วิเคราะห์สีและน้ำหนั

5. พื้นผิว (Texture)

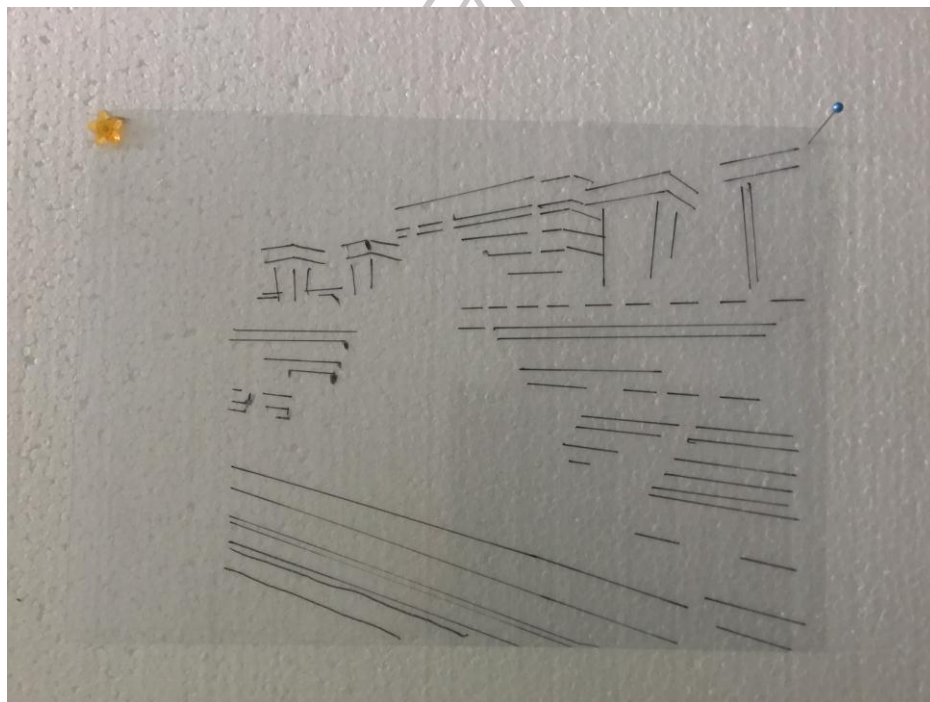
พื้นผิวในงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้เป็นส่วนสำคัญเช่นกันเป็นพื้นผิวที่ช่วยให้งานเกิดอารมณ์เกิดความรู้สึกและเข้าถึงจุดมุ่งหมายได้ ตรงประเด็นพื้นผิวในผลงานของข้าพเจ้าเกิดจากการติดเยื่อกระดาษที่ทับซ้อนกันเป็นชั้นๆ เกิดเป็นลวดลายต่างๆ โครงสร้างภาพโดยรวมเป็นน้ำหนักกลางๆซึ่งพื้น ผิวเหล่านี้จะทำให้เกิดมิติในการมองทำให้เกิดความสัมพันธ์กับเนื้อหาเรื่องราวแสดงออกและจังหวะทางสายตาทำให้ภาพดูมีเรื่องราวมากขึ้น

ภาพที่ 21 วิเคราะห์พื้นผิว

6. พื้นที่ว่าง (Space)

ถูกกำหนดให้ทำหน้าที่เป็นฉากหลังหรืออยู่ในบริเวณโดยรอบเพื่อให้เกิดมิติและจังหวะของรูปทรงต่างๆที่วางในภาพมีลักษณะเป็นน้ำหนักที่อ่อนลงไปช่วยทำให้ภาพมีบรรยากาศ ดังนั้นพื้นที่ว่างจึงเป็นตัวผลักดันให้รูปทรงจุดเด่นนั่นเอง

ภาพที่ 22 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง

บทที่ 4

การดำเนินงานการสร้างสรรค้วทยาพนธ์

ผลงานสร้างสรรค์ในวิทยานิพนธ์ศิลปะหัตถ์ ปรกาศลีในลวดลาย ชุดนี้มีเนื้อหาสาระที่สะท้อนถึงความงามของลวดลายจันทระต่างๆของตัวลำเรือพระที่ใช้ในขบวนแห่ทางภาคใต้ โดยการสร้างและนำเสนอรูปลักษณ์ และจินตนาการตลอดจนสีสันที่สวยงามผ่านผลงานจิตรกรรมในรูปแบบ2มิติจากการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาเป็นขั้นอย่างต่อเนื่อง ก่อนที่จะมาเป็นงานวิทยานิพนธ์ ในชุดนี้ต้องอาศัยระยะเวลาและความรู้ในการดำเนินงานตลอดจนการแก้ปัญหาในเชิงตรรกะ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง เนื้อหารูปแบบแนวความคิดและเทคนิคการเพื่อให้เกิดความสอดคล้องสมบูรณ์และตรงตามจุดมุ่งหมายของการแสดงออก โดยมีระยะเวลาของการพัฒนาการสร้างสรรค้วตั้งแต่ระยะแรกจนถึงปัจจุบันนี้

การสร้างสรรค้วและพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1

การสร้างสรรค้วงานระยะ 1 ผลงานสร้างสรรค์ในระยะนี้ ใช้รูปทรงและสีเป็นการแสดงออกโดยแสดงเนื้อหาสาระเรื่องราวของความรู้สึกที่แสดงออกถึงความศรัทธาของผู้คนในการทำเรือพระด้วย องค์ประกอบภาพที่แสดง รูปลักษณ์ของตัวประเพณีทางภาคใต้ผลงานในชุดนี้นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์ผลงาน โดยการใช้การปะกระดาษ เป็นหลักถึงผลงานนั้นยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้างแต่ยังน่าพอใจในระดับหนึ่ง

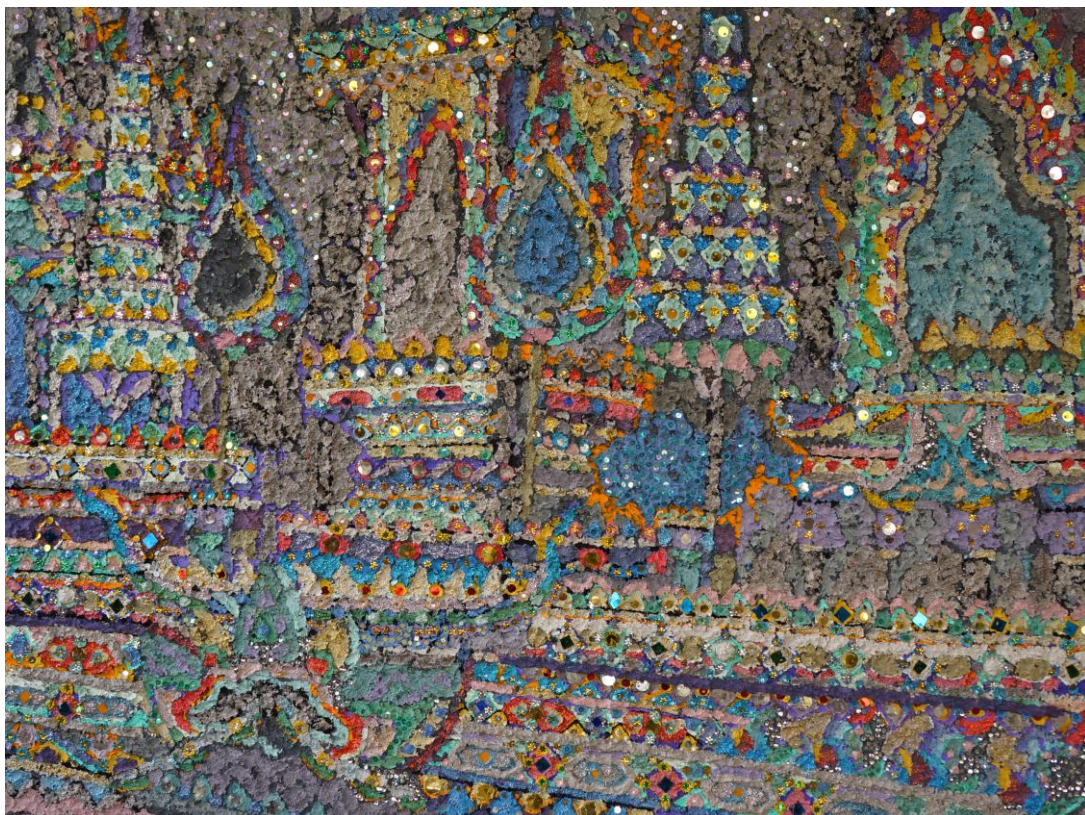

ภาพที่ 23 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน “ประกายสีในลวดลาย 1”

ขนาด 150 x 190 ซม.

เทคนิค ประติมากรรมปูนปั้นผสมสี

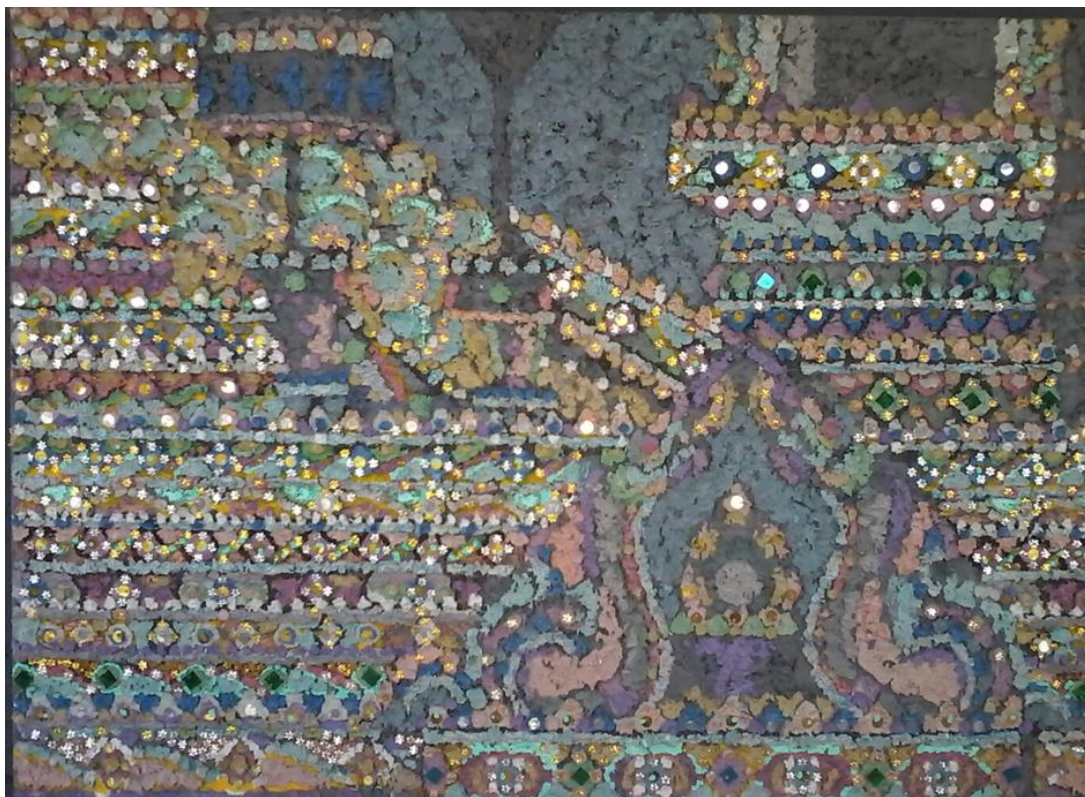

ภาพที่ 24 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน “ประกายสีในลาวดลสาย 2”

ขนาด 150 x 200 ซม.

เทคนิค แปะเยื่อกระดาษผสมสี

ภาพที่ 25 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน “ประกายสีในลวดลาย 3”

ขนาด 130 x 180 ซม.

เทคนิค แปะเชือกกระดาษผสมสี

ภาพที่ 26 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 1 ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน “ประกายสีในลวดลาย 4”

ขนาด 200 x 280 ซม.

เทคนิค แปะเยื่อกระดาษผสมสี

การสร้างสรรค์และพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2

ผลงานในระยะนี้มาเน้นการแก้ไขปัญหาของการแสดงออก องค์ประกอบ แนวคิดให้ชัดเจนยิ่งขึ้นเช่นลักษณะของการใช้รูปทรงมองลักษณะของการใช้สียังขาดความกลมกลืน ของเส้นจุด น้ำหนักความเป็นประกายโดยรวมงานในช่วงระยะนี้ว่าขาดความลงตัวแต่การปรับปรุงแก้ไขโดยการหารูปทรงจังหวะมุมมองตัวเองออกมาให้ กระทบต่อความรู้สึกจากคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาทำให้การแสดงออกในผลงานมีความสมบูรณ์และลักษณะเฉพาะตน

ภาพที่ 27 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน “ประกายสีในลวดลาย 5”

ขนาด 180 x 200 ซม.

เทคนิค แปะเยื่อกระดาษผสมสี

ภาพที่ 28 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 2 ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน “ประกายสีในลวดลาย 6”

ขนาด 180 x 200 ซม.

เทคนิค แปะเยื่อกระดาษผสมสี

การสร้างสรรค์และพัฒนาการในผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3

ผลงานในช่วงระยะนี้ จะเน้นในการใช้สีที่สดขึ้นและความกลมกลืนของรูปทรงของ ลวดลายให้มีความชัดเจนทั้งเรื่องของน้ำหนักและลายที่ต้องเน้นรายละเอียดที่ต้องเก็บและปล่อย (Space) ให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น การสร้างสรรค์ผลงาน ช่วงระยะนี้ถือว่ามีความน่าพอใจใน ระดับหนึ่งและสามารถนำไปพัฒนาผลงานในช่วงต่อไปได้

ภาพที่ 29 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน “อัครลักษณ์ 1”

ขนาด 140 x 180 ซม.

เทคนิค แปะเยื่อกระดาษผสมสี

ภาพที่ 30 ภาพผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน “อัครลักษณ์ 2”

ขนาด 140 x 180 ซม.

เทคนิค แปะเยื่อกระดาษผสมสี

ภาพที่ 31 ภาพผลงานก่อนวิธานิพนธ์ระยะที่ 3 ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน “อัครลักษณ์ 3”

ขนาด 140 x 180 ซม.

เทคนิค ประยุกต์กระดาษผสมสี

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานในระยะนี้มีความสมบูรณ์ลงตัวมากที่สุดในช่วงการทำงานวิทยานิพนธ์ทั้งด้านความคิดเนื้อหา ที่มีความชัดเจนเสนอมุมมองของประภายสีที่อยู่ในลวดลายที่มาจากตัวนำเรือพระทางภาคใต้ข้าพเจ้าอยากจะนำเสนอมุมมองด้านงานช่างพื้นถิ่นที่มีการประดับตกแต่งตัวผลงานออกมาจากแรงกายแรงใจที่ร่วมมือกันทำของผู้คนในพื้นที่จนถึงปัจจุบันทำให้ตัวข้าพเจ้า รู้สึกรักและหวงแหน ข้าพเจ้าได้นำเสนอถ่ายทอดมาเป็นงานสร้างสรรค์ทางศิลปะที่แสดงออกถึงความงดงามตระการตาและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวตน

ผลงานในระยะวิทยานิพนธ์นี้ได้รับการปรับแก้ไขให้มีลักษณะเป็นการมองจากด้านข้างด้านหน้า ด้านตรงโดยจะเน้นจังหวะรูปทรงที่สามารถแสดงออกตรง ตามความต้องการที่จะเสนอ และเพิ่มจุดปะทะ ทางสายตาด้วยรูปทรงที่มีขนาดใหญ่เป็นระยะหน้าลดหลั่นไป มีการเพิ่มสีให้เกิดบรรยากาศในช่วงเวลาต่างๆของสีที่สอดแทรกเข้าไปด้วย ให้มีทั้งน้ำหนักที่แน่นขึ้นและสีเล็กๆจะช่วยให้เรื่อง โครงสร้างให้มีความน่าสนใจ ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้บรรลุตามจุดมุ่งหมายแสดงออกภายใต้หัวข้อวิทยานิพนธ์ที่ชื่อว่าประภายสีในลวดลาย

ภาพที่ 32 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1
 ชื่อผลงาน “สุนทรีย์ภาพพื้นถิ่น 1”
 ขนาด 145 x 195 ซม.
 เทคนิค ประยุกต์กระดาษผสมสี

ภาพที่ 33 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน “สุนทรีย์ภาพพื้นถิ่น 2”

ขนาด 140 x 180 ซม.

เทคนิค แปะเยื่อกระดาษผสมสี

ภาพที่ 34 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3
ชื่อผลงาน “สุนทรีย์ภาพพื้นถิ่น 3”
ขนาด 140 x 180 ซม.
เทคนิค ประยุกต์กระดาษผสมสี

ภาพที่ 35 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน “สุนทรีย์ภาพพื้นถิ่น 4”

ขนาด 140 x 180 ซม.

เทคนิค ประยุกต์กระดาษผสมสี

ภาพที่ 36 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 5
 ชื่อผลงาน “สุนทรีย์ภาพพื้นถิ่น 5”
 ขนาด 151 x 197 ซม.
 เทคนิค ประยุกต์กระดาษผสมสี

ภาพที่ 37 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 6

ชื่อผลงาน “สุนทรีย์ภาพพื้นถิ่น 6”

ขนาด 160 x 200 ซม.

เทคนิค ประยุกต์กระดาษผสมสี

บทที่ 5

บทสรุป

ข้าพเจ้าได้สร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุดนี้ โดยนำความคิดและแรงบันดาลใจการประดับ ตกแต่งลวดลายบนตัวเรือพระทางภาคใต้ ที่ข้าพเจ้าพบและสัมผัสตั้งแต่เด็กจนโต ที่ข้าพเจ้าได้เข้าไป สัมผัสและลงมือทำด้วยตัวเองอีกด้วยจนเกิดกลายมาเป็นผลงานศิลปะซึ่งข้าพเจ้าเล็งเห็นความสำคัญ และคุณค่าของความงามที่แฝง อยู่บนตัวลำเรือพระที่ทำสืบทอดต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้มีเนื้อหาสาระและจุดมุ่งหมายในการนำเสนอมุมมองของ ข้าพเจ้าด้วยผลงานศิลปะเป็นผลงานสร้างสรรค์ในรูปแบบหนึ่งที่เป็นแนวทางให้ศึกษาค้นคว้า ใน ระดับที่สูงขึ้นและเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งคือข้าพเจ้าได้เรียนรู้ถึงวิธีการทำที่มีการวางแผนอย่างมี ระบบเป็นขั้นเป็นตอนจึงทำให้ ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้นั้นออกมาตรงตามเป้าหมายและเป็นผลงาน ศิลปะในรูปแบบไทยร่วมสมัย

รายการอ้างอิง

ครวญ คุณาติศร. ประเพณีลากพระ. เข้าถึงเมื่อ 12 ตุลาคม 2559. เข้าถึงได้จาก

<http://www.muanglung.com/lakpra.htm>

จำลอง สึงชลจิตร. “วันเทโวโรหณะ.” นครโพสต์, 19 (ตุลาคม 2548): 12-13.

ชลูด นิ่มเสมอ. องค์ประกอบของศิลปะ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2544.

ประเพณีลากพระ (ชักพระ). เข้าถึงเมื่อ 12 ตุลาคม 2559. เข้าถึงได้จาก

<http://www.prapayneethai.com/th/tradition/south/view.asp?id=0675#>

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล นายวีพล ประดิษฐ์
- เกิด 5 ตุลาคม 2526
- ที่อยู่ 101 หมู่ที่ 3 ต.พะวง อ.เมือง จ.สงขลา
- โทรศัพท์ 082-232-1580
- E-Mail raweeponpradit@gmail.com
- ประวัติการศึกษา
- พ.ศ. 2553 ศิลปบัณฑิต (ภาควิชาศิลปไทย) คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- พ.ศ. 2559 ศิลปมหาบัณฑิต (ภาควิชาศิลปไทย) คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ประวัติการแสดงผลงานศิลปกรรม
- ร่วมแสดงผลงาน “การแสดงผลงานศิลปกรรมแห่งชาติ” ครั้งที่ 54, 55, 60, 61
 - ร่วมแสดงผลงาน “อมตะอาร์ตอวอร์ด” ครั้งที่ 4, 5, 6
 - ร่วมแสดงผลงาน “จิตรกรรมร่วมสมัยพานาโซนิก” ครั้งที่ 11, 14, 15, 16, 17
 - นิทรรศการศิลปะไทยร่วมสมัย “จินตนาการในศิลปะไทย” ณ พิพิธภัณฑ์ธนาคารไทย ธนาคารไทยพาณิชย์
 - ร่วมแสดงผลงาน “Contemporary Art Thai Youth Exhibition” ณ นครลอสแอนเจลิส ประเทศสหรัฐอเมริกา ปี 2553
 - ร่วมแสดงผลงาน “จิตรกรรมบัวหลวง” ครั้งที่ 32, 34, 35, 36, 37, 38
 - แสดงผลงาน “นิทรรศการค่ายเยาวชนสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัย (ทัศนศิลป์)” ณ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ปี 2553
 - ร่วมแสดงผลงานศิลปะจากศิลปินพนธ์ ครั้งที่ 3 ณ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ปี 2554
 - ร่วมแสดงผลงาน 36 ปี ศิลปไทย ณ หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ปี 2555

- ร่วมแสดงผลงาน “Siam App” ณ หอศิลป์วัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร ปี 2555
- ร่วมแสดงผลงาน “มองถึงห้สร้างศิลป์”
- ร่วมแสดงผลงานศิลปกรรม “ปตท.” ครั้งที่ 29 และ 30
- ร่วมแสดงผลงานประกวดศิลปกรรม “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” ครั้งที่ 25 และ 26
- ร่วมแสดงผลงาน “จิตรกรรมเอเชียพลัส” ครั้งที่ 6 ประจำปี 2559
- ร่วมแสดงผลงานการประกวด “ศิลปกรรมกรุงไทย” ครั้งที่ 1 และ 2
- ร่วมแสดงผลงานจิตรกรรม “อารยธรรมเส้นทางสายไหมทางทะเล”

เกียรติประวัติ และรางวัล

- รางวัลชมเชย โครงการประกวด “จินตนาการ สืบสาน วรรณกรรมไทย ครั้งที่ 2” ปี 2551
- ร่วมทำปฏิทินชุด “ภาพวิถีชีวิตไทย” 2552 บริษัท กนกสิน เอ็กชพอร์ตอิมพอร์ต จำกัด
- ได้รับคัดเลือกในโครงการ “ค่ายเยาวชนสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัยทัศนศิลป์ รุ่น 5” ไปแสดงผลงานและทัศนศึกษา ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ปี 2553
- รางวัลประกาศนียบัตรเกียรติยศอันดับ 3 เหรียญทองแดง ประเภทจิตรกรรม “การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ” ครั้งที่ 56 ประจำปี 2553
- รางวัลสนับสนุนธนาคารกรุงไทย รางวัลที่ 2 “การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ” ครั้งที่ 57 ประจำปี 2554
- รางวัลดีเด่น “จิตรกรรมร่วมสมัยนานาชาติ” ครั้งที่ 16
- รางวัลชมเชย “สมเด็จพระเทพฯของชาวไทย” ศิลปกรรมช่างเผือก ครั้งที่ 4 โดย บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัดมหาชน ประจำปี 2558
- ทุนการศึกษา “อ.ถวัลย์ ดัชนี” ปีการศึกษา 2558
- รางวัลชมเชย “จิตรกรรมเอเชียพลัส” ครั้งที่ 5 2558
- รางวัลสนับสนุนธนาคารกรุงไทย รางวัลที่ 2 “การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ” ครั้งที่ 61 ประจำปี 2558
- รางวัลชมเชย “สัมพันธ์ภาพและความรัก” ศิลปกรรมช่างเผือก ครั้งที่ 5 โดย บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัดมหาชน ประจำปี 2559